

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

Rektor

BESLUT

2018-11-20

Dnr HS 2018/868

Riktlinjer för bisysslor vid Högskolan i Skövde

Härmed fastställs reviderade *Riktlinjer för bisysslor vid Högskolan i Skövde*. Detta dokument ersätter "Riktlinjer för bisysslor vid Högskolan i Skövde", Dnr HS 2015/678.

Information enligt § 19 Lag om medbestämmande i arbetslivet har lämnats.

Beslutet fattas av rektorn Lars Niklasson vid rektors beslutsmöte den 20 november 2018 efter föredragning av HR-specialist Karin Sköldgård.

Lars Niklasson

Karin Sköldgård

Kopia till

Rektorsfunktionen

Dekaner

Prefekter

Avdelningschefer vid institutionerna

Högskoledirektörens ledningsgrupp

Rektors kansli

Studentkåren

Riktlinjer för bisysslor vid Högskolan i Skövde

Dessa riktlinjer är fastställda vid rektors beslutsmöte den 20 november och gäller från samma datum.

Dnr HS 2018/868

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

Innehåll

1. Inledning.....	1
2. Vad är en bisyssla?	1
3. Vad är inte en bisyssla?.....	2
4. Tillåtna bisysslor	2
5. Otillåtna bisysslor	2
5,1 Förtroendeskadliga bisysslor.....	2
5,2 Arbetshindrande bisysslor.....	3
5,3 Konkurrerande bisysslor	4
6. Utökade rättigheter för lärare.....	4
7. Högskolans ansvar och skyldigheter: informera och.....	5
8. Medarbetarens ansvar och skyldigheter: anmäla bisysslor.....	5
9. Bedömning av bisyssla.....	6
10. Beslut och påföljder.....	6
11. Ikraftträdande	7

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE
Rektor

RIKTLINJER

2018-11-20

Dnr HS 2018/868

Bisysslor vid Högskolan i Skövde

1. Inledning

Som huvudregel gäller att bisysslor är tillåtna under förutsättning att de inte är förtroendeskadliga, arbetshindrande eller konkurrerande. Reglerna för bisysslor – såväl föreskrifter i lag och förordning som de angivna i kollektivavtal – gäller för alla som är anställda vid statliga myndigheter.

I offentlig verksamhet i allmänhet och i myndighetsutövning i synnerhet, är det viktigt att allmänheten har ett orubbat förtroende för Högskolan som myndighet och för enskilda lärare/tjänstemän. Det får aldrig finnas misstankar om att Högskolans medarbetare är partiska eller ägnar sig åt bisysslor som skadar myndighetens anseende. Därför finns ett omfattande regelverk kring bisysslor inom offentlig verksamhet.

Regler om bisysslor finns i lag, förordning och kollektivavtal. De här riktlinjerna sammanfattar reglerna för Högskolans tillämpning av dessa. Reglerna om bisyssla finns i:

- Lagen om offentlig anställning (1994:260)
- Högskolelagen (1992:1434)
- Högskoleförordningen (1993:100)
- De statliga kollektivavtalen Villkorsavtal/Villkorsavtal-T

2. Vad är en bisyssla?

Med bisyssla avses i detta sammanhang varje anställning, uppdrag eller engagemang som en medarbetare vid Högskolan fullgör hos en annan arbets- eller uppdragsgivare eller i egen regi. Det kan innebära att man har en annan anställning, utövar uppdrag eller bedriver egen verksamhet vid sidan av sitt ordinarie arbete. De arbetsuppgifter som normalt ingår i anställningen kan inte vara en bisyssla. Bisyssla är oftast avlönad eller förenad med någon annan form av förmån än lön, t.ex. styrelsearvode, aktieutdelning osv., men kan också vara helt ideell. Reglerna kring bisysslor gäller även när en medarbetare är tjänstledig eller har semester.

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

3. Vad är inte en bisyssla?

Aktiviteter av olika slag som typiskt hör till privatlivet, t.ex. att utöva en hobby eller sköta sin och familjens egendom och privata angelägenheter, räknas inte som bisysslor. För lärare räknas inte mindre omfattande forskningsuppdrag som utförs inom ramen för anställningen såsom att bedöma forskningsansökan och forskningsrapporter, inneha uppdrag som forskningsledare, opponent och sakkunnig, som bisysslor. Lärare ska årligen, i samband med medarbetarsamtalet, till närmsta chef rapportera in omfattningen av sådana uppdrag.

4. Tillåtna bisysslor

En huvudprincip är att statligt anställda fritt förfogar över sin fritid och Högskolan i Skövde ser positivt på att medarbetare samverkar med både näringslivet och samhället i övrigt.

Bisysslor som normalt är tillåtna är:

- Politiska förtroendeuppdrag samt andra statliga och kommunala uppdrag
- Uppdrag inom vetenskapliga sammanslutningar
- Uppdrag inom fackliga organisationer
- Förtroendeuppdrag inom andra föreningar och sammanslutningar utan samband med anställningen (t.ex. idrotts- eller bostadsrättsförening)
- Tillfällig medverkan i press, radio och TV
- Arbeten av enklare slag (t.ex. korrekturläsning)
- Adjungerade lärares huvudanställning

En medarbetare som har tillåtna bisysslor ska hålla dessa klart åtskilda från sin anställning vid Högskolan.

5. Otillåtna bisysslor

En bisyssla är otillåten om den är förtroendeskadlig, arbetshindrande eller konkurrerande. Nedan beskrivs de tre kategorierna.

5.1 Förtroendeskadliga bisysslor

Enligt 7 § lagen om offentlig anställning är det inte tillåtet att ha någon anställning, eller något uppdrag eller utöva någon verksamhet som kan rubba förtroendet för den egna eller någon annan arbetstagares opartiskhet i arbetet eller som kan skada myndighetens anseende. Detta förbud gäller samtliga arbetstagare, oavsett befattning, anställningsform eller anställningens omfattning.

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

Högskolan är en statlig myndighet och följer förvaltningslagens regler om jäv¹. Ingen medarbetare får ha en bisyssla som innebär att arbetsuppgifter inte kan utföras på grund av jäv.

Syftet med förbudet för statliga arbetstagare att inneha förtroendeskadliga bisysslor samt reglerna om jäv är att upprätthålla allmänhetens fulla förtroende för den offentliga förvaltningen, en grundsten i det svenska demokratiska samhället.

Det är inte tillåtet för en medarbetare att utöva en bisyssla på sådant sätt att det ger intryck av att Högskolan medverkar i eller auktoriserar verksamheten. Högskolans logotyp eller annat kännetecken för Högskolan får inte användas i samband med en bisyssla.

En medarbetare får heller inte medverka i reklam eller marknadsföring av läromedel på ett sådant sätt att det kan uppfattas som om Högskolan står bakom läromedlet. Marknadsföring av bisysslor via Högskolans hemsida är inte tillåten. Det är heller inte tillåtet att använda Högskolans material, utrustning, lokaler eller databaser för bisysslan.

Bedömningen av om en bisyssla riskerar att rubba förtroendet för högskolans medarbetares opartiskhet eller riskerar att skada högskolans anseende, ska göras utifrån en samlad bedömning av de omständigheter som är av betydelse. Bland de faktorer som påverkar bedömningen om en bisyssla är förtroendeskadlig eller inte kan nämnas:

- omfattningen av bisysslan,
- den ekonomiska ersättning som utgår,
- i vilken grad bisysslan har beröring med institutionens/avdelningens verksamhetsområde,
- nivån på arbetsuppgifterna i bisysslan, enkla eller av mer kvalificerat slag och vilket verksamhetsinflytande medarbetaren har inom företag/organisation där bisysslan utförs,
- medarbetarens arbetsuppgifter och ställning inom Högskolan, eller
- om ytterligare medarbetare vid Högskolan är involverade i samma bisyssla.

5.2 Arbetshindrande bisysslor

Om förbudet mot förtroendeskadlig bisyssla gäller förhållandet mellan Högskolan och allmänheten, tar arbetshindrande bisysslor sikte på förhållandet mellan arbetsgivaren och medarbetaren. Arbetshindrande bisysslor regleras i Villkorsavtal/Villkorsavtal-T.

Det är inte tillåtet att ha en bisyssla som är så omfattande, eller är förlagd till sådan tid, att den på något sätt hindrar medarbetarens ordinarie arbete eller tillgänglighet.

Det är arbetsgivaren, dvs. Högskolan, som avgör var gränsen för arbetshindrande bisyssla går.

¹ Regler om jäv finns i 16-18 §§ förvaltningslagen (2017:900)

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

Utgångspunkten för bedömning om en bisyssla är arbetshindrande är de krav som normalt ställs på en medarbetare på Högskolan. En bisyssla kan bedömas vara arbetshindrande om en anställd inte utför sitt ordinarie arbete på ett tillfredställande sätt eller att arbetstagares prestation påverkas negativt. Enligt Villkorsavtal/Villkorsavtal-T kan arbetsgivaren ålägga en medarbetare att helt eller delvis upphöra med den bisyssla som enligt arbetsgivarens bedömning inverkar hindrande på tjänsteutövningen.

5.3 Konkurrerande bisysslor

Även konkurrerande bisysslor fokuserar på förhållandet mellan arbetsgivaren och medarbetaren och regleringen finns i kollektivavtalen Villkorsavtal/Villkorsavtal-T.

Förbudet mot konkurrerande bisyssla innebär att medarbetare inte får inneha anställning, eller utföra andra typer av uppdrag åt någon annan arbets- eller uppdragsgivare, inom samma område som det man är verksam inom på Högskolan.

Högskolan bedriver uppdragsverksamhet i form av uppdragsforskning och uppdragsutbildning.

6. Utökade rättigheter för lärare

I förhållande till andra statligt anställda har lärare vid en högskola, som det definieras i Högskolans anställningsordning, en utökad och lagstadgad rätt (3 kap 7 § högskolelagen) att utöva ämnesanknutna s.k. FoU-bisysslor; genom att de vid sidan av anställningen som lärare får ha anställning, uppdrag eller utöva verksamhet som avser forskning eller utvecklingsarbete inom anställningens ämnesområde. Denna rätt tar närmast sikte på sådan verksamhet som inte naturligen ingår i anställningens arbetsuppgifter.

Syftet är att på bästa sätt ta tillvara den samhälleliga resurs som finns i den högt kvalificerade och specialiserade kompetensen hos Högskolans lärare.

Med FoU-bisysslor avses t.ex.

- rådgivning i vetenskapliga frågor och andra konsultuppdrag inom anställningens ämnesområde
- verksamhet i egen regi som grundar sig på lärarens uppfinningar eller på produkter utvecklade av läraren
- ledamotskap i styrelse för ett bolag, vars verksamhet anknyter till lärarens ämnesområde.

Bisyslan får dock inte skada allmänhetens förtroende för Högskolan, hindra lärarens ordinarie arbete, dvs. vara arbetshindrande, eller konkurrera med Högskolans uppdragsverksamhet. Bisyslan skall hållas klart åtskild från lärarens arbete inom ramen för anställningen.

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

Utbildningsuppdrag är inte att räkna som en FoU-bisyssla. Uppdragsutbildning är en naturlig del av en lärares arbetsuppgifter i anställningen vid Högskolan. Undervisningen som sker inom ramen för lärarens anställning är således inte en bisyssla och behöver inte anmälas. Motsvarande gäller för uppdragsforskning. Detta innebär att utbildningsuppdrag eller uppdragsforskning som utförs vid sidan om anställningen kan utgöra en konkurrerande bisyssla, dvs. en otillåten bisyssla.

7 Högskolans ansvar och skyldigheter: informera och dokumentera

Det är i första hand medarbetarens eget ansvar att göra en bedömning om bisysslan är tillåten eller inte. För att medarbetaren ska kunna uppfylla denna skyldighet ställs det i lagstiftningen krav på att arbetsgivaren på lämpligt sätt ska informera om vilka bisysslor som normalt är tillåtna respektive otillåtna.

Högskolan ska informera medarbetare om när en bisyssla är otillåten. Vid Högskolan lämnas denna information främst vid anställningens start och genom dessa riktlinjer samt när Högskolan en gång per år påminner samtliga medarbetare om att ta del av riktlinjerna och anmäla eventuella bisysslor. Vidare ska Högskolan ge medarbetare individuella råd, på begäran skriftligt, huruvida en viss bisyssla är otillåten.

Högskolan är också skyldig att dokumentera lärarnas underrättelser om bisysslor så att det går att fortlöpande följa vilka bisysslor lärarna har. HR-avdelningen ansvarar för att inlämnade redovisningar finns arkiverade samt att register förs över inlämnade redovisningar.

Högskolans chefer, med stöd av HR-avdelningen, ansvarar för att ge närmare information eller råd angående regler kring bisysslor och reglernas tillämpning.

8 Medarbetarens ansvar och skyldigheter: anmäla bisysslor och sätta sig in i reglerna

Alla medarbetare vid Högskolan ska varje år, på begäran från närmaste chef, lämna de uppgifter som behövs för att arbetsgivaren ska kunna bedöma medarbetarens bisysslor. Även medarbetare som inte har någon bisyssla ska lämna in redovisning. För att kunna göra detta måste alla medarbetare sätta sig in i de regler som gäller för bisysslor. Redovisningen ska göras varje år göras via personalsystemet; senast sista januari det aktuella året och uppdateras löpande vid eventuella förändringar. Detta gäller alla medarbetare oavsett anställningens art eller omfattning.

Lärare har även en skyldighet att självmant hålla Högskolan underrättad om alla bisysslor som har anknytning till det egna ämnesområdet. Chefer som omfattas av chefsavtalet har också skyldighet att självmant anmäla bisysslor.

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

Lärarens redovisning av bisysslor som har anknytning till det egna ämnesområdet ska innehålla bisysslans art, varaktighet, vem som är uppdragsgivare samt bisysslans omfattning. Om bisysslan avser verksamhet i eget eller närståendes företag ska omfattningen av eventuellt eget ägande, företagets namn samt organisationsnummer särskilt redovisas.

En medarbetare som avser att ta på sig en bisyssla ska lämna de uppgifter som behövs för att Högskolan ska kunna bedöma bisysslan innan den påbörjas.

Medarbetare vänder sig i första hand till sin närmaste chef för att diskutera bisysslor, men samråd kan också ske med HR-avdelningen och i sista hand med Högskolans juriststöd.

9 Bedömning av bisyssla

Det är närmaste chef som i enlighet med delegationsordningen bedömer om bisysslan är otillåten. Varje situation måste bedömas var för sig och det är alltid omständigheterna i det enskilda fallet som ytterst avgör om en bisyssla är otillåten eller ska förbjudas.

Förutom i samband med den av HR-avdelningen initierade årliga redovisningen i januari, diskuteras bisysslor lämpligen vid medarbetarsamtal, lönesättande samtal, i samband med tjänsteplanering eller liknande sammanhang.

10. Beslut och påföljder

Om medarbetaren vid begäran vägrar att lämna uppgifter eller lämnar felaktiga eller ofullständiga uppgifter kan det, liksom för andra brott mot skyldigheter i anställningen, utgöra skäl för arbetsrättsliga åtgärder.

Då en bisyssla bedömts vara otillåten, ska beslutet som överlämnas vara skriftligt och innehålla en motivering.

Högskolan har skyldighet att förbjuda förtroendeskadliga bisysslor och kan också ålägga en medarbetare att upphöra med arbetshindrande eller konkurrerande bisysslor eller avstå från att åta sig sådan bisyssla.

Vid överträdelser mot regelverket bör närmaste chef i första hand samtala och rådgöra med medarbetaren. Om medarbetaren inte rättar sig efter Högskolans beslut beträffande otillåtna bisysslor eller annars inte följer Högskolans regler angående bisysslor, kan medarbetaren bli föremål för disciplinpåföljd (varning eller löneavdrag) och, vid allvarliga förseelser, skiljande från anställningen.

Högskolans beslut om att en medarbetare inte får åta sig eller ska upphöra med en bisyssla kan inte överklagas men kan prövas i ett tvisteförfarande med Arbetsdomstolen som sista instans.

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

11. Ikraftträdande

Dessa reviderade riktlinjer gäller från och med 20 november 2018 och ersätter därmed tidigare riktlinjer från den 6 oktober 2015 (dnr HS 2015/678).

Regler kring bisysslor i lag, förordning och avtal

Lagen om offentlig anställning

7 § En arbetstagare får inte ha någon anställning eller något uppdrag eller utöva någon verksamhet som kan rubba förtroendet för hans eller någon annan arbetstagares opartiskhet i arbetet eller som kan skada myndighetens anseende.

7 a § Arbetsgivaren skall på lämpligt sätt informera arbetstagarna om vilka slags förhållanden som kan göra en bisyssla otillåten enligt 7 §. Lag (2001:1016).

7 b § En arbetstagare skall på arbetsgivarens begäran lämna de uppgifter som behövs för att arbetsgivaren skall kunna bedöma arbetstagarens bisysslor. Lag (2001:1016).

7 c § En arbetsgivare skall besluta att en arbetstagare som har eller avser att åta sig en bisyssla som inte är förenlig med 7 § skall upphöra med eller inte åta sig bisysslan. Beslutet skall vara skriftligt och innehålla en motivering. Lag (2001:1016).

7 d § Ordinarie domare och chefer för myndigheter som lyder omedelbart under regeringen skall på eget initiativ till arbetsgivaren anmäla vilka typer av bisysslor de har. Lag (2004:833).

Högskolelagen, 3 kap.

7 § En lärare vid en högskola får vid sidan av sin anställning som lärare ha anställning eller uppdrag eller utöva verksamhet som avser forskning eller utvecklingsarbete inom anställningens ämnesområde, om läraren därigenom inte skadar allmänhetens förtroende för högskolan. En sådan bisyssla skall hållas klart åtskild från lärarens arbete inom ramen för anställningen. I fråga om bisysslor i övrigt finns bestämmelser i lagen (1994:260) om offentlig anställning. Lag (1997:797).

Högskoleförordningen, 4 kap.

14 § En högskola ska på lämpligt sätt informera sina lärare om vilka bisysslor eller slag av bisysslor som inte är förenliga med 3 kap. 7 § högskolelagen (1992:1434). En högskola ska ge sina lärare råd vid bedömningen av om en viss bisyssla är förenlig med den bestämmelsen. Om en lärare begär det, ska högskolan lämna skriftligt besked i en sådan fråga. Av 7 a § lagen (1994:260) om offentlig anställning följer att en högskola på lämpligt sätt ska informera sina anställda om vilka slags förhållanden som kan göra en bisyssla otillåten enligt 7 § lagen om offentlig anställning. Förordning (2010:1064).

15 § En lärare är skyldig att hålla högskolan informerad om de bisysslor som han eller hon har och som har anknytning till anställningens ämnesområde. Högskolan ska dokumentera informationen. Dokumentationen ska hållas ordnad så att det går att fortlöpande följa vilka bisysslor varje lärare har. Förordning (2010:1064).

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

Villkorsavtalet, 13 kap.

Arbetshindrande bisyssla

10 § En arbetstagare är skyldig att på begäran lämna uppgift till arbetsgivaren om och i vilken omfattning han har en bisyssla. Arbetsgivaren får dock begära en sådan uppgift endast om han anser att det finns anledning till detta med hänsyn till arbetstagarens sätt att utföra sina arbetsuppgifter. Arbetsgivaren får ålägga arbetstagaren att helt eller delvis upphöra med bisysslan om arbetsgivaren anser att den inverkar hindrande på arbetet (arbetshindrande bisyssla).

Konkurrensbisyssla

11 § Arbetstagare vid myndigheter som bedriver affärs- eller uppdragsverksamhet får inte ha anställning eller uppdrag hos ett företag inom området för denna verksamhet. Arbetstagaren får inte heller ha del i eller själv eller genom någon annan driva ett sådant företag och inte heller annars i förvärvssyfte utöva verksamhet som berör detta område (konkurrensbisyssla). Det som sägs i första stycket gäller inte om arbetsgivaren medger något annat. Om ett sådant medgivande har lämnats, är arbetstagaren skyldig att på begäran lämna uppgift till arbetsgivaren om arten och omfattningen av konkurrensbisysslan.